

ANGELA BRADY, PREDSJEDNICA ROYAL INSTITUTE OF BRITISH ARCHITECTS

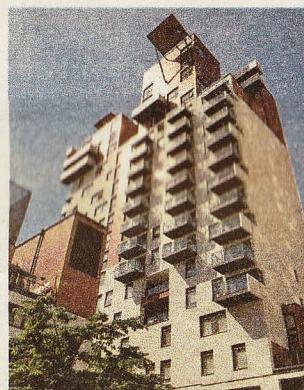
Arhitektima bi ljudi i njihove potrebe uvijek trebali biti na prvom mjestu

Svaki put kad vidim u Abu Dhabiju velike staklene nebodere s klima uređajima, pomislim - koja besmislica

RAZGOVARALA
INES
TANOVIC

Angela Brady, predsjednica svjetski relevantne institucije Royal Institute of British Architects (RIBA) ovih dana boravi u Hrvatskoj. Jedna od medijski najekspoziranih britanskih arhitektica, koja se bavi popularizacijom struke i njenim približavanjem javnosti, druga je žena koja se našla na čelu institucije osnovane 1834. godine čiji su predsjednici, među ostalima, bili Sir George Gilbert Scott ili Sir Basil Spence. Brady je ujedno i prva Irkinja na ovoj poziciji u povijesti RIBA-e. Jedna je od gošća 4. kongresa hrvatskih arhitekata koji će se održati krajem rujna ove godine.

Karakterističan rad ureda Brady Mallalieu Architects

Arhitektura nikako ne smije postati studij koji je namijenjen samo djeci bogataša

- Mislim da ljudi više ne zna-

Jedna od njih je serial televizijske kuće ITV pod nazivom "Building The Dream", koji se prikazivao 65 dana tri puta dnevno. Odabran je dvanaest parova čiji je zadatak bio da zajedno izgrade svoju kuću iz snova u Somersetu. Da, nije mi se svidjela činjenica da je riječ o reality showu. I da, možda je donekle djelovalo na moj ugled, ali to je bio odličan način da se široj javnosti pokaže cijelokupan proces izgradnje jedne kuće.

Radila sam i na serijalu od šest nastavaka za Channel 4 pod nazivom "The Home Show" čiji je cilj bio prikazati najbolje od arhitekture i dizajna interijera u šest gradova Europe. Otišla sam i toliko

daleko da uz moje ime na društvenim mrežama stoji i ime institucije čija sam predsjednica. Mislim da je to vrlo dobar način da se ljudi koji nemaju veze s arhitekturom uključe u njeni promišljanje.

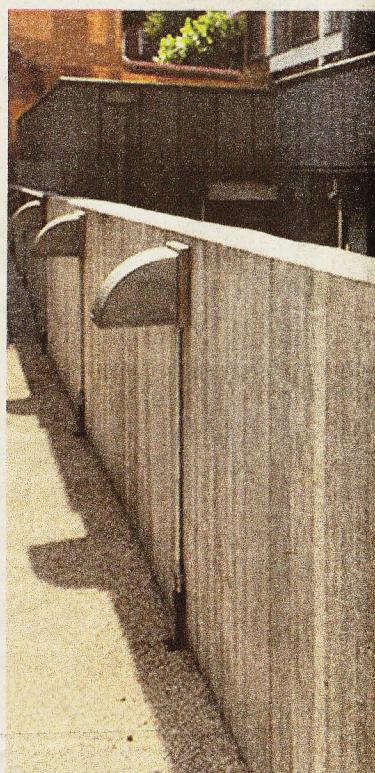
Nema besplatnog rada

- Kad smo kod obrazovanja, upozoravate na sve veće cijene školarina, kao i na to da se stažistima ne plaća njihov rad..

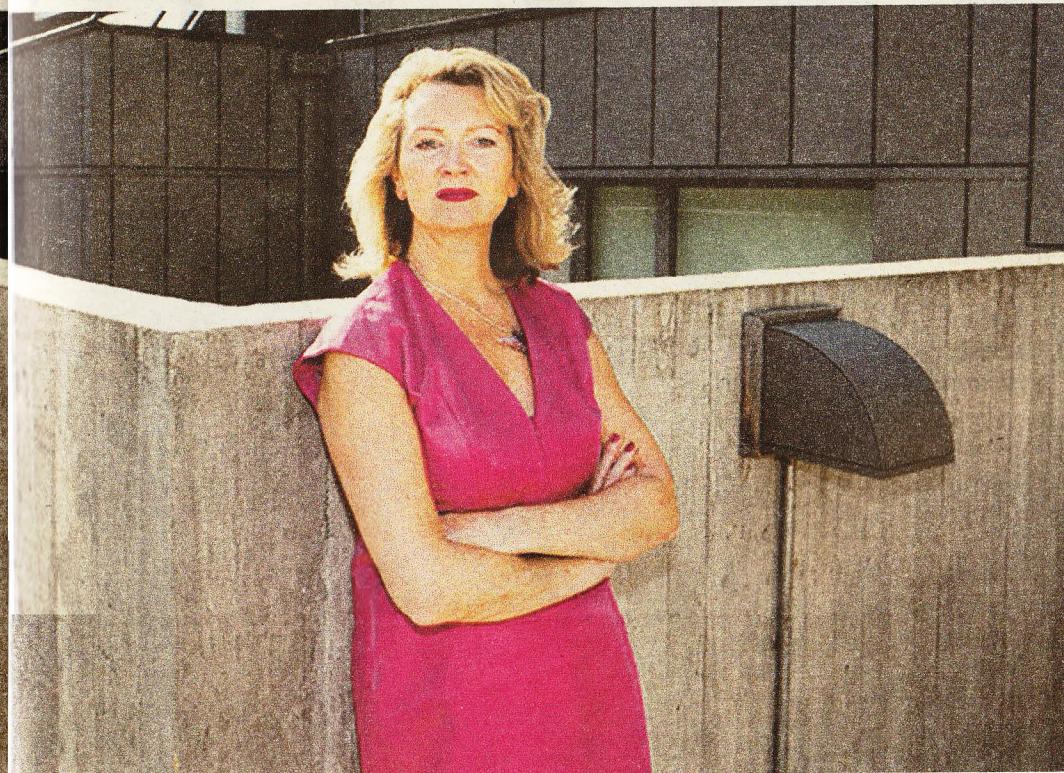
- U Velikoj Britaniji imamo 48 studija arhitekture. Kriterij za upis veoma su visoki i oni moraju biti takvi. Ono što ja želim vidjeti jest različitost u branši. Moramo se riješiti riječi stažist jer ona nema mjesto u arhitekturi. Stažiranje kao takvo obezvredjuje našu profesiju i šalje pogrešnu poruku da je u redu raditi besplatno. Nije u redu raditi besplatno u 2013. godini kada školarina za jednu godinu na studiju arhitekture iznosi 9000 funti. Arhitektura ne smije biti studij koji će upisivati djeca bogataša, to nikako ne smijemo dopustiti i protiv toga se žestoko borim. Riječ je o potpuno privatizaciji obrazovanja koja počinje ubijati svaku različitost. Za petogodišnje obrazovanje, smještaj i hranu jedan student arhitekture u Britaniji mora platiti gotovo 88.000 funti. To je potpuno pogrešna obrazovna politika koju moramo mijenjati. Političari moraju shvatiti da je obrazovanje ključ svega.

● Važnost arhitekata danas nije u zavidnom položaju. Što je razlog i kako se ta, uvjetno rečeno, negativna percepcija arhitekta da-nasanjice može mijenjati?

- Mislim da ljudi više ne zna-

ju što mi radimo i kakvu vrijednost možemo donijeti društvu. Čini mi se da ne shvaćaju da će, ako sagradimo bolje zgrade, imati bolje obrazovanje, ako izgradimo bolje bolnice, imat će bolju kvalitetu liječenja. Ista stvar je i s gradnjom stambenih objekata. U RIBA-u smo pokrenuli dvogodišnju kampanju pod nazivom "House-Wise" s ciljem da podignemo svijest o gradnji novih stambenih objekata. Proteklih godina u Velikoj Britaniji grade se skučeni domovi s malo prirodnog svjetla, što ima negativan utjecaj na zdravlje i kvalitetu života, a to je velikim dijelom upravo zbog toga što je uloga arhitekata umanjena i sve rjeđe arhitekti i dizajneri imaju priliku da osmisle kvalitetne projekte. U prošlosti su, posebice 60-ih, arhitekti okrivljavani za brojne propuste u stambenoj gradnji, nekada s pravom nekada i ne. Osamdesetih i

Na Hrvatsku me asocira fantastična Zoka Zola koja u Chicagu radi velike stvari

devedesetih su se previše fokusirali na dizajn, zaboravljajući da je arhitektura puno više od toga. Mislim da danas arhitekti moraju biti više produkt menadžeri koji poznaju svaki dio procesa izgradnje.

● Kako se ekonomска kriza odrazila na arhitekte u Britaniji?

- Pročitala sam podatak da je čak 35 posto arhitekata u Velikoj Britaniji proglašeno viškom od 2008. Danas je taj broj sigurno manji, ali i dalje je neosporno da smo imali

di, i to je njen primarna zadaća, a prije svega treba nam jasnna strategija, razvojno planiranje i svjesno promišljanje o energetskim izazovima.

● Trenutno ste u Istri. Kako ste uspjeli vidjeti od hrvatske arhitekture i kakvi su vaši prvi dojmovi?

- Svidjelo mi se sve što sam do sada vidjela, posebice mi se svida miks starog i novog, iako nisam vidjela puno od moderne arhitekture. Mislim da je vaše kulturno naslijede jako privlačno, a netaknuta priroda nešto što morate sačuvati. Kad pomislim na Hrvatsku, uviđek se sjetim fantastične hrvatske arhitektice Zoke Zole koja je bila domaćin izložbe DiverseCity u Chicagu i koja tamo godinama radi velike stvari. Nedavno sam upoznala još nekoliko hrvatskih arhitekata, a nadam se da će na konferenciji krajem rujna dobiti puniju i jasniju sliku o hrvatskoj arhitekturi danas. *